

var altsaa Stillingen hos Flertallet af den store Kirkekommission. Nu har Spørgsmaalet om Indførelse af borgerlig Vielse senere været fremme paa kirkelige Møder, Møder mellem geistlige og Menighedsmedlemmer, og saa vidt mig bekendt, har det stadig været Hensynet til Vanfælighederne ved frastiltes Vielse, der har været den første Grund til, at Spørgsmaalet er sat i Bevægelse ogsaa ved disse Møder. Der er ganske sikkert, efter alt hvad der er kommet mig for Øre, en levende Trang hos Præsterne til, at der maatte findes en heldig Løsning af de Vanfæligheder, der af Samvittighedsbetænkneligheder kunne opkomme for dem ved frastiltes Vielse, og jeg vil da ogsaa benytte denne Lejlighed til at udtale, at jeg anser det for Kirkebestyrelsens Pligt at tage det størst mulige Hensyn til saadanne Samvittighedsbetænkneligheder, der kunne være til Stede hos Præsterne. Jeg tror, at der allerede administrativt er gjort en hel Del i saa Henseende, men jeg tror ogsaa, at der kunde gøres endnu mere, og jeg er for mit Vedkommende villig til at tage dette Spørgsmaal under nøjere Overvejelse, ligesom jeg kan tilføje, at Spørgsmaalet ogsaa i den Tid, jeg har været Minister, har været fremme og paa ingen Maade er blevet glemt. Jeg vil imidlertid tilføje, at jeg tror ikke, det vil være nødvendigt her at appellere til Lovgivningsmagtens Bistand. Jeg tror, at den Løsning, man ser ved Indførelse af borgerlig Vielse i en lignende Retning som den, der blev foreslaaet af Flertallet i Kommissionen af 1868, ikke er nødvendig, og at den vilde frembyde Ulemper i forskellige Retninger. Spørgsmaalet ligger jo ikke direkte for her, saa jeg finder ikke nogen Anledning til at gaa nærmere ind herpaa, men selv om der altsaa er en saadan Trang hos Præstestanden til en Løsning af disse Kollisioner, tror jeg paa ingen Maade, man vil kunne sige, at Betænknelighederne hos Præsterne have ført til Ønsket om selv kun subsidiært at faa indført borgerlig Vielse som en almindelig Foranstaltning. Jeg tror, man i Præstestanden har fuldt Blik for den Betydning, kirkelig Vielse har for Befolkningen i dens Almindelighed, og at det vil være betænkeligt at røkke ved en ældgammel Ordning i vort Folk, der, saa vidt jeg tror, paa den anstueligste og mest indtrængende Maade bringer til Befolkningens Bevidsthed den Ubrødelighed, hvormed Ægtefæltet jo skal stiftes. Men naar der altsaa ikke er et saadant almindeligt Ønske til Stede hos Præstestanden, saa er det maasse Befolkningen, der længes efter at blive stillet frit over for Spørgsmaalet om kirkelig og borgerlig

Vielse eller mulig endogsaa maatte ønske Indførelsen af tvungen borgerlig Vielse. Ja, den ærede Ordfører har jo gjort nogle Antydninger i den Henseende. Han har henvist til de Forhold, der i saa Henseende finde Sted her i Kjøbenhavn, hvor der jo i de senere Aar er indgaaet en ikke ringe Række af borgerlige Ægtefælder. Jeg tror imidlertid, at det vil være vanffeligt at paastaa, og det har jo for saa vidt det ærede Medlem heller ikke gjort, at disse Ægtefælder ere indgaaede af Uvilje over for den kirkelige Vielse. Det er, som den ærede Ordfører ogsaa omtalte, vistnok meget ofte Hensynet til, at den kirkelige Vielse medfører saa store Bekostninger, der bevirker, at man foretrækker den borgerlige Vielse. Det forekommer mig imidlertid, at naar man har drevet en saadan Agitation, som man har gjort i denne Henseende fra visse kirkefjendste Sider her i Kjøbenhavn, at man saa skulde have fremstillet Forholdet, saaledes som det virkelig er, men man har fremstillet Forholdet, som om den kirkelige Vielse var forbunden med langt større Bekostning end den borgerlige. Dette er jo paa ingen Maade Tilfældet. Naar man skal sammenligne disse to Former af Ægteforening, kan det ikke nytte at stille op paa den ene Side et kirkeligt Ægtefælt, en kirkelig Vielse med disse ekstraordinære Tillæg som Orgelspil, Sang, Belysning o. s. v., der selvfølgelig medføre stor Bekostning, men saa skal man sammenligne Fællesbryllupper i Kirken med de borgerlige Ægteforeninger, der foregaa ugentlig paa bestemt Tid paa Raadhuset, hvor man ogsaa er udsat for, at flere Par komme sammen og blive samtidig ægteforenede. Det vil være bekendt for d'Her., der have bestæftiget sig med denne Sag — og jeg tør gaa ud fra, at ogsaa den ærede Ordfører i denne Henseende er godt inde i Sagen — at den borgerlige Ægteforening medfører en Udgift af 6 Kr. 33 Øre. Den kirkelige Vielse kan maasse koste 6—8 à 10 Kr., og her er jo desuden Forholdet det, som den ærede Ordfører ganske sikkert ogsaa godt kender, at meget ofte bliver det Honorar, der sædvanlig gives Præsten, eftergivet, hvorved bevirkes, at den kirkelige Vielse endogsaa bliver billigere end den borgerlige Ægteforening. Det er altsaa ganske løs Tale at sige, at Indgaaelse af borgerligt Ægtefælt altid er billigere end Indgaaelse af kirkeligt Ægtefælt. Man siger ogsaa fra den modsatte Side, at det at gaa ud af Folketirken er Betingelsen for at opnaa borgerligt Ægtefælt, men at dette er en Foranstaltning, som ikke medfører nogen synderlig Følge, og at der derfor ikke er